

Obsah

Úvod		
1	Anatomie reprodukčních orgánů ženy	8
1.1	Pohlaví, pohlavní dimorfismus	8
1.2	Anatomie ženských rodidel	8
1.2.1	Pánev	8
1.2.2	Zevní rodidla	10
1.2.3	Vnitřní rodidla	11
1.2.4	Uložení vnitřních rodidel	13
1.2.5	Prsy	13
2	Fyziologie rodidel	16
2.1	Období novorozenecké a kojenecké	16
2.2	Klidové období dětství	16
2.3	Období puberty a adolescence	16
2.3.1	Nervové a duševní poruchy v dospívání	17
2.4	Období pohlavní zralosti — generační — reprodukční	17
2.4.1	Hypotalamo-hypofyzární systém	17
2.4.2	Ovariální cyklus	18
2.4.2.1	Generativní ovariální cyklus	18
2.4.2.2	Sekreční ovariální cyklus	18
2.4.3	Endometrální cyklus	18
2.4.4	Cervikální cyklus	19
2.4.5	Vaginální cyklus	19
2.4.6	Cyklus mléčné žlázy	19
2.4.7	Cyklické změny bazální teploty	20
2.5	Období klimakteria	20
2.6	Pozdní menopauza — senium	21
2.7	Hygiena ženy	21
3	Vyšetřovací metody v gynekologii	24
3.1	Anamnéza	24
3.2	Klinické vyšetření	24
3.3	Laboratorní vyšetření	25
3.4	Vyšetření hormonálních hladin	26
3.5	Genetická vyšetření	26
3.6	Zobrazovací metody	26
3.6.1	Vyšetření rentgenem	26
3.6.2	Vyšetření ultrazvukem	27
3.7	Izotopové metody vyšetřování	28
3.8	Tenzometrické metody	28
3.9	Endoskopické metody	28
3.10	Bioptická vyšetření	29
3.11	Operační metody vyšetření	29
3.12	Vyšetření prsů	30
4	Vývojové vady rodidel a prsů, hermafroditismus, nepravidelné uložení rodidel	33
4.1	Vrozené vývojové vady rodidel	33
4.1.1	Poruchy vývoje zevních rodidel	33
4.1.2	Poruchy vývoje pochvy	33
4.1.3	Poruchy vývoje dělohy	33
4.1.4	Vývojové poruchy děložních přívěsků	35
4.2	Geneticky podmíněné anomálie reprodukčních orgánů ženy	35
4.3	Hermafroditismus	35
4.4	Vývojové anomálie prsů	35
4.5	Nepravidelné uložení rodidel	35
5	Nepravidelnosti menstruačního cyklu	39
5.1	Poruchy nástupu menstruačních cyklů	39
5.2	Poruchy při zachovaném rytmu	39
5.3	Poruchy rytmu menstruačního krvácení	40
5.4	Dysfunkční (acyklické) krvácení	40
5.5	Amenorea	40
5.6	Bolestivé stavy doprovázející menstruaci	40
6	Sexualita ženy	43
6.1	Typy žen podle sexuální reaktivity	43
6.2	Poruchy libida a orgasmu	44
6.3	Dyspareunie	44
6.4	Poruchy pohlavní orientace a identifikace	44
6.5	Hygiena pohlavního života	44
7	Plánované rodičovství	46
7.1	Antikoncepce	46
7.1.1	Antikoncepce u ženy	46
7.1.1.1	Přirozená antikoncepce	46
7.1.1.2	Bariérová antikoncepce	46
7.1.1.3	Chemická antikoncepce	47
7.1.1.4	Hormonální antikoncepce	47
7.1.1.5	Nitroděložní antikoncepce	48
7.1.1.6	Chirurgická kontracepce — sterilizace	48
7.1.2	Antikoncepce u muže	48
7.2	Umělé ukončení těhotenství — UUT	49
8	Neplodné manželství	51
8.1	Neplodnost muže	51
8.2	Neplodnost ženy	51
8.2.1	Genitální příčiny ženské neplodnosti	51
8.2.2	Extragenitální příčiny ženské neplodnosti	51
8.2.3	Léčení ženské neplodnosti	52
8.3	Infertilita	52
9	Gynekologické záněty	54
9.1	Zánět zevních rodidel — vulvitis	54
9.2	Zánět pochvy — kolpitis	55
9.3	Zánět děložního hrdla — cervicitis	56
9.4	Zánět děložní sliznice a děložní svaloviny endometritis, myometritis	56
9.5	Zánět děložních přívěsků — adnexitis	56
9.6	Zánět pánevní pobřišnice — pelveoperitonitis	57
9.7	Zánět pánevního vaziva	57
9.8	Klinika gynekologických zánětů, léčení, následky	57
9.8.1	Klinický obraz gynekologického zánětu	57
9.8.2	Léčení gynekologických zánětů	58
9.8.3	Následky gynekologických zánětů	58
9.9	Záněty močového měchýře a močových cest	58
9.10	Tuberkulóza rodidel	58
9.11	Pohlavně přenosné choroby	58
9.12	Antropozoonózy	59
9.13	Parazitární onemocnění v oblasti rodidel	59

10	Endometrióza	62					
10.1	Endometrióza genitální	62	13.2.1	Vrozené vývojové vady a poruchy diferen-			75
10.2	Endometrióza extragenitální	62		ciace pohlaví			75
11	Nádory rodidel	64	13.2.2	Záněty rodidel v dětském věku			75
11.1	Prekancerózy, prevence rakoviny	64	13.2.3	Krvácení z rodidel a poruchy menstruace			
11.2	Nádory vulvy	65		po menarché			76
11.3	Nádory pochvy	65	13.2.4	Poruchy pohlavního dospívání			76
11.4	Nádory děložního hrdla	65	13.2.5	Nádory rodidel			76
11.5	Nádory děložního těla	67	13.2.6	Poranění rodidel, cizí těleso v pochvě			76
11.6	Nádory vejcovodů a vaječníků	67	13.3	Přístup sestry ke gynekologicky nemocné-			
11.7	Nádory prsu	68		mu dítěti			77
11.8	Diagnostika a léčba zhoubných nádorů	68	14	Gynekologické operace			79
11.9	Ošetřování žen s gynekologickou rakovi-		14.1	Malé gynekologické operace			79
	nou	69	14.1.1	Diagnostické výkony			79
12	Gynekologická urologie	72	14.1.2	Diagnostické a zároveň léčebné výkony			80
12.1	Poruchy vyprazdňování močového měchý-		14.2	Velké gynekologické operace			81
	ře	72	14.2.1	Vaginální gynekologické operace			81
12.1.1	Retence moče	72	14.2.2	Abdominální gynekologické operace			81
12.1.2	Inkontinence moče	72	14.3	Předoperační příprava			82
13	Gynekologie dětí a dospívajících	75	14.4	Pooperační péče			82
13.1	Gynekologické vyšetření dětí	75	14.5	Rehabilitace			82
13.2	Gynekologická onemocnění v dětském vě-			Literatura			84
				Slovník anatomických názvů			85
				Rejstřík			87